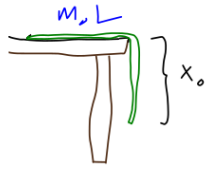

Dæmi 1 Lengd L , $x(0) = x_0$, $\dot{x}(0) = 0$, $x_0 > 0$

①

Gamla lausnin var

$$\ddot{x} - \frac{g}{L}x = 0, \quad \tau = \sqrt{\frac{L}{g}} \operatorname{ArCosh}\left(\frac{L}{x_0}\right)$$

τ er tíminn þar til reipið fer út af borðinu

Notum núna orkuna til að nálgast lausnina

$$T = \frac{m}{2} \dot{x}^2, \quad F(x) = mx \frac{g}{L} \quad \text{þyngdarkerfurinn á reipið þegar } x \text{ hangir fram af borðinu, því hluti massans sem hangir er } m(x/L)$$

$$-\frac{\partial U}{\partial x} = F$$

$$\hookrightarrow dU = -F dx$$

$$\int_{U(x_0)}^{U(x)} dU = -\frac{mg}{L} \int_{x_0}^x dx' x' \rightarrow U(x) - U(x_0) = -\frac{mg}{2L} (x^2 - x_0^2)$$

setjum $E_T = U(x_0) = 0$ heildarorkan

②

$$E_T = \frac{m}{2} \left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + U(x) = \frac{m}{2} \left(\frac{dx}{dt}\right)^2 - \frac{mg}{2L} (x^2 - x_0^2)$$

$$\rightarrow \left(\frac{dx}{dt}\right)^2 = \frac{g}{L} (x^2 - x_0^2) \rightarrow dt = \pm \frac{dx}{\sqrt{\frac{g}{L} (x^2 - x_0^2)}}$$

$$\rightarrow \int_0^\tau dt = \pm \sqrt{\frac{L}{g}} \int_{x_0}^L \frac{dx}{\sqrt{x^2 - x_0^2}} = \pm \sqrt{\frac{L}{g}} \left[\ln \left[2 \sqrt{x^2 - x_0^2} + 2x \right] \right]_{x_0}^L$$

$$= \pm \sqrt{\frac{L}{g}} \left[\ln \left[2 \sqrt{L^2 - x_0^2} + 2L \right] - \ln(2x_0) \right]$$

$$= \pm \sqrt{\frac{L}{g}} \left[\ln \left[\sqrt{\left(\frac{L}{x_0}\right)^2 - 1} + \frac{L}{x_0} \right] \right]$$

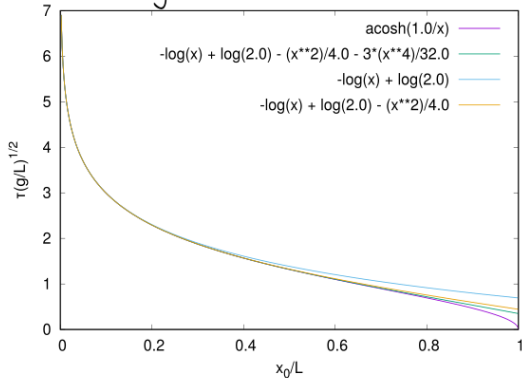
Gradsteyn (1.622.6) eða wikipedia gefa okkur að

$$\operatorname{ArCosh}(z) = \ln \left[z + \sqrt{z^2 - 1} \right]$$

og því

$$\tau = \sqrt{\frac{L}{g}} \operatorname{ArCosh}\left(\frac{L}{x_0}\right) \quad \text{eins og áður, og við völdum jákvæðu grein röturinnar}$$

skoðum mynd

Hér sést að tíminn lengist upp úr öllu valdi þegar $x_0 \rightarrow 0$, skoðum þetta nánar

③

$$\operatorname{ArCosh}\left(\frac{1}{z}\right) = \ln \left[\frac{1}{z} + \sqrt{\frac{1}{z^2} - 1} \right] = \ln \left[\frac{1}{z} + \frac{1}{z} \sqrt{1 - z^2} \right]$$

④

$$= \ln \left[1 + \sqrt{1 - z^2} \right] - \ln(z) \approx \ln \left[1 + 1 - \frac{z^2}{2} - \frac{z^4}{8} \dots \right] - \ln(z)$$

$$= \ln \left[2 - \frac{z^2}{2} - \frac{z^4}{8} \right] - \ln(z)$$

$$= \ln(2) + \ln \left[1 - \frac{z^2}{4} - \frac{z^4}{16} \right] - \ln(z)$$

$$\approx \ln(2) - \frac{z^2}{4} - \ln(z) \quad \text{þegar } z \rightarrow 0$$

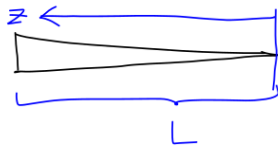
Eins gefur wxmaxima

$$\operatorname{ArCos}\left(\frac{1}{z}\right) \rightarrow -\ln(z) + \ln(2) - \frac{z^2}{4} - \frac{3z^4}{32} + \dots$$

Ég setti því nálganir fyrir tímann á grafið á síðunni á undan

Dæmi 2

Reipi

Þéttleikinn í z $\lambda(z) = \alpha z$ (5)

Togum reipið upp á þunna endanum finnum fallið sem lýsir massanum sem kominn er af borðinu þegar hæð endans er z yfir því

$$M(z) = \int_0^z dz' \lambda(z') = \frac{\alpha z^2}{2}, \quad M(L) = M = \frac{\alpha L^2}{2}$$

$$\rightarrow \alpha = \frac{2M}{L^2} \rightarrow M(z) = \frac{M}{L^2} z^2$$

Þyngd reipis á lofti $M(z)$

Atlag á hönd

$$F_{\text{ump}} = \frac{d}{dt} \{M(z)v\}, \quad v = at$$

$$= \frac{d}{dt} \left\{ \frac{M}{L^2} z^2 v \right\} = \frac{M}{L^2} a \frac{d}{dt} \{z^2 t\}$$

eða, merkilegt nokk:

$$F_T = M(z) [g + 5a] \quad \text{heildarkrafturinn á höndina}$$

Nú, vaknar spurningin: Hvað með svona reipi í fyrsta dæmi? Ráðum við við að lýsa því. Svarið er já, en hreyfifafnan verður þannig að best er að leysa hana tölulega, og ef við notum aðferðina með heildarorkunni endum við með ellípsk heildi, ekki af einföldustu gerð.

$$\rightarrow F_{\text{ump}} = \frac{M}{L^2} a \left[2z \left(\frac{dz}{dt} \right) t + z^2 \right] = \frac{M}{L^2} a \left[2z \dot{z} t + z^2 \right] \quad (6)$$

$$= \frac{Ma}{L^2} \left[2z v t + z^2 \right] = \frac{M}{L^2} \left[2z v^2 + z^2 a \right]$$

..en, $\ddot{z} = \frac{dv}{dt} = \frac{dv}{dz} \frac{dz}{dt} = v \frac{dv}{dz} = a$

$$\rightarrow v dv = a dz \rightarrow v^2 = 2az$$

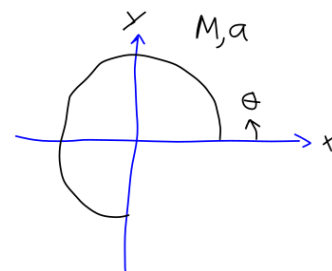
$$\rightarrow F_{\text{ump}} = \frac{M}{L^2} \left[2z \cdot 2az + z^2 a \right] = \frac{M}{L^2} 5z^2 a$$

$$\rightarrow F_T = M(z)g + \frac{M}{L^2} 5z^2 a = \frac{M}{L^2} z^2 [g + 5a]$$

(7)

Dæmi 3

Setjum 3/4 sneið pizzu upp í hnitakerfi

$$x = r \cos \theta$$

$$y = r \sin \theta$$

$$\sigma = \frac{M}{A} \rightarrow M = \sigma A$$

↑
Massi pizzu á flöt

↑
Flötur pizzu

$$\bar{R}_{cm} = \frac{1}{M} \int_A \bar{r} dM = \frac{1}{\sigma A} \int_A \bar{r} \sigma dA = \frac{1}{A} \int_A \bar{r} dA$$

$$A = \left(\pi a^2 \right) \frac{3}{4}$$

Hér játast að A hefur fleiri ein eitt hlutverk

(8)

$$\bar{R}_{cm} = \frac{1}{A} \int_0^a r dr \int_0^{3\pi/2} d\theta (r \cos \theta, r \sin \theta)$$

$$= \frac{1}{A} \int_0^a r^2 dr \int_0^{3\pi/2} d\theta (\cos \theta, \sin \theta) = \frac{a^3}{3A} (-1, 1)$$

$$= \frac{4a^3}{3\pi a^2 \cdot 3} (-1, 1) = \frac{4a}{9\pi} (-1, 1)$$

$$\approx 0,1415 a (-1, 1)$$

Kemur þetta á óvart, eða er í samræmi við tilfinningu ykkar?

9

Dæmi 4 Setjum 270° þauginn með massa M og geisla a eins upp í pólhnitum

$$\lambda = \frac{M}{L}, \quad L = 2\pi a \cdot \frac{3}{4}$$

$$\bar{R}_{cm} = \frac{1}{M} \int \vec{r} dM = \frac{1}{\lambda L} \int \vec{r} \lambda dL$$

$$= \frac{1}{L} \int \vec{r} a d\theta = \frac{a \cdot a}{L} \int_0^{3\pi/2} d\theta (\cos \theta, \sin \theta)$$

$$= \frac{a^2}{L} (-1, 1) = \frac{4a^2}{6\pi a} (-1, 1) = \frac{2a}{3\pi} (-1, 1)$$

$$\approx 0,2122 a (-1, 1)$$

10